

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 26 (6935)

● Ceturtdiena, 1999. gada 8. aprīlis

● Cena Ls 0,22

3. aprīlī Livānos bērnu un jauniešu centrā notika konkursa «Mis un Mistery Preiļi '99» atlases otrā kārtā. No deviņām pretendētēm Livānos un desmit Preiļos pusfinālā iekļuva vienpadsmit jaunieši, no kurām sešas pretendēs uz «Mis Preiļi '99» titulu. Arī šogad jaunieši neizrādīja īpašu iniciatīvu, lai piedalītos skaistuma konkursā. No sešiem pretendentiem visi puīši piedalīsies «Mis un Mistery '99» finālā, kas notiks Sutros 1999. gada 14. maijā. Žūrijas komisijā piedalījās Jānis Butkevičs (komisijas priekšsēdētājs), Ivars Pličs, Juris Urtāns, Alda Urtāne, Ināra Vasiļevska, Anita Čača, Tamāra Elste, Jānis Mūrnieks, Ingus Buks.

Sīkāka informācija par konkursa finālistiem 5. lappusē.

T.Elste

ZIŅAS

■ Savienības «Latvijas ceļš» Preiļu nodaļa 9. aprīlī organizē Ministru prezidenta Viļa Krištopana vizīti Preiļu rajonā. No rīta premjers tiksies ar Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāju, apmeklēs Līvānu 1. vidusskolu. Pēc tikšanās ar skolēniem premjers apmeklēs Līvānu stikla fabriku.

Pēcpusdienā V.Krištopans dosies uz Rožkalnu pagastu, kur tiksies ar zemnieku saimniecību «Smilgas» un «Salenieki» īpašniekiem Lariju Lazdāni un Rutu Norkārkli. Ap plkst. 16.00 Vilis Krištopans apmeklēs a/s «Preiļu siers», kur tiksies ar zemniekiem un piena pārstrādātājiem. Vakarā (ap plkst. 17.00) starp «Latvijas ceļa» un Preiļu Valsts ģimnāzijas komandām norisināsies basketbola spēle.

T.Elste

■ Vēl pirms Lieldienām, 1. aprīlī Preiļu rajonu apmeklēja sabiedrības ar ierobežotu atbildību «Projekts-21» direktors Jānis Kauliņš. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciālists Aivars Pizelis, «Projekts-21» uzvarēja konkursā un saņēma tiesības par PHARE līdzekļiem veikt pētījumus Preiļu rajonā, kā arī Jēkabpils un Madonas rajonos.

Izpēte tiks uzsākta maijā un turpināsies līdz augusta beigām. Pētījuma rezultātā tiks apkopota un analizēta informācija par situāciju rajonā un tā attīstības perspektīvām sadarbībā ar kaimiņu rajoniem.

■ Rīt Preiļu rajona padomes telpās paredzēts seminārs, kas notiks Latgales Attīstības programmas ietvaros. Uz semināru pulcēsies pašvaldību pārstāvji, kā arī uzņēmēji no pagastiem un pilsētām.

Rajona pašvaldību vadītājiem un speciālistiem paredzēts arī seminārs par valsts pasūtījuma organizēšanu.

■ Šonedēļ Reģionālā fonda pārstāvji apseko zemnieku saimniecības, ar kurām tiks noslēgti līgumi par kredītprocentu atmaksu. Pirmajā braucienā tika apmeklētas zemnieku saimniecības Rožkalnu, Upmalas, Turku, Preiļu, Sutru, Rudzātu un Rušonas pagastā. Šodien Reģionālā fonda pārstāvji viesojas Stabulnieku, Galēnu un Saunas pagasta zemnieku saimniecībās un pārbauda, vai iesniegtajā projektā minētais līdzekļu izlietojums atbilst īstenībai, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas speciāliste Irēna Šaitere.

L.Kirillova

■ Šodien Rīgā notiek Latvijas jaunatnes pirmais kongress. Preiļu rajona jauniešus tajā pārstāv Normunds Puzo no Aglonas internātgimnāzijas, Intars Salenieks no Preiļu Valsts ģimnāzijas, Matīss Usāns no Rožupes pagasta, kā arī Preiļu bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune un Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne.

■ No Latgales Attīstības programmas šogad līdzekļi piešķirti trim Preiļu rajona skolām. Rušonas pamatskola saņems 7000 latu telpu paplašināšanai, Līvānu 1. vidusskola 5000 latu sporta zāles grīdas remontam un 1000 latu — Aizkalnes pamatskola sporta zāles remontam.

L.Rancāne

Lieldienu Zaķis dāvāja prieku un saldumus

Otrajās Lieldienās ļekausains Lieldienu Zaķis Preiļu kinoteātri «Ezerzeme» uz svētku pasākumu bija saaicinājis pilnu zāli lielu un mazu skatītāju. Bērni no Preiļiem un daudziem rajona pagastiem bija aktīvi iesaistījušies akcijā «Lieldienu pašgatavotā dāvana — pārsteigums», par ko no Lieldienu Zaķa pretī saņēma saldumus, rotaļlietas, krāsainas grāmatīņas un žurnālus.

Pasākumu organizēja Latvijas organizācijas «Glābiet bērnus» Preiļu nodaļa un Latgales daudz bērnu ģimeņu biedrības Preiļu nodaļa. Šo organizāciju vadītāja Elma Aksjonova un Elvīra Brovacka pateicās visiem labajiem un devīgajiem cilvēkiem, kuri sarūpēja saldumus un dāvanas bērniem bāreņiem, bez vecāku gādības palikušajiem bērniem. Svētku dalībniekus Lieldienās sveica arī ciemiņi no Rēzeknes rajona.

Neizpalika solītie pārsteigumi un Lieldienu koncerts. Vislielāko skatītāju atsaucību izpelnījās Ulda Bērziņa, Ilzes Rožinskas un Sanitas Sparānes sagatavotais muzikālais uzvedums «Sarežģītais zvirbulēns», kur dziesmām vārdus sacerējis Viks, bet mūziku — Uldis Bērziņš.

● Par krāsainajām pašgatavotajām mantiņām bērnu nodaļā priecājas mazā Diāna un viņas māmiņa Ilona Dorofejeva.

Uzveduma sponsors — Savienības «Latvijas ceļš» Preiļu nodaļa.

Krāsotās olas, skaistie zīmējumi un veidojumi, ko bērni bija sagatavojuši mājās, tika nogādāti Preiļu slimnīcā, kur

par tiem tagad priecājas vecie slimie un vientuļie cilvēki, kā arī mazuļi, kuriem Lieldienas bija jāpavada slimnīcā.

L.Kirillova
J.Silicka foto

Latgales meistariem laiks posties pašgatavotās tehnikas skatei «Šedevrs '99»

Šī gada 11. jūnijā Preiļos notiks Latgales reģiona pašgatavotās tehnikas izstāde konkurss «Šedevrs '99». Pasākuma organizētāji ir Preiļu rajona padome, rajona lauksaimniecības departaments, Preiļu jaunrades nams un Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijas Preiļu nodaļa.

Izstādes konkursa mērķi ir aktivizēt Latgales novada iedzīvotājus nestandarta tehnikas izgatavošanai, radīt nepieciešamos apstākļus pašgatavotās tehnikas reklāmas iespējām plašam interesentu lokam, kā arī noskaidrot radošākos pašgatavotās tehnikas īpašniekus atsevišķos veidos.

Pasākuma programmā paredzēts, ka meistari savus ražojumus varēs izstādīt skatītāju vērtējumam vairākās kategorijās: lauksaimniecības tehnika, sauszemes transports, ūdenstransports, ziemas sporta līdzekļi, kā arī sporta un atpūtas tehnika.

Izstādes noteikumos paredzēts, ka katrs dalībnieks var piedalīties ar neierobežotu pašdarināto eksponātu skaitu. Katram eksponātam jāpievieno īss tehnisks raksturojums par konkrēto modeli. Izstādes laikā dalībnieki iespēju robežās varēs demonstrēt savas tehnikas praktisko pielietojumu, sniegs informāciju par tā priekšrocībām, kā arī atbildēs uz vērtēšanas komisijas un skatītāju jautājumiem.

Piemēram, lauksaimniecības tehniku vērtēs pēc sekojošiem kritērijiem: darba ražīgums, degvielas patēriņš, veicamo operāciju skaits, izgatavošanas kvalitāte, konstrukcijas kompakums, dizains, izgatavošanas vienkāršība, kā arī tehnikas drošība.

Paredzams, ka pirmo vietu ieguvēji savās grupās saņems diplomus un vērtīgas balvas, bet pārējie sacensību dalībnieki piemiņas suvenīrus. Tiks pasniegtas arī balvas par oriģinālāko konstrukciju, par labāko konstrukcijas vizuālo noformējumu, skatītāju simpātiju balva.

Pasākuma organizatori meklē arī balstītājus un sponsorus.

L.Kirillova

Nacionālās ziņas

Vēža apkarošanas biedrība

Latvijā izveidota Vēža apkarošanas biedrība, ko apņēmis vadīt Onkoloģijas centra direktors Gunārs Lasmanis, bet patronēses misiju veiks premjera kundze Aija Krištopane. Savākie dati liecina, ka pērn Latvijā no jauna atklāti vairāk nekā 9000 vēža slimnieku, par 7,5% vairāk nekā iepriekšējā gadā, bet vairāk nekā 5000 cilvēkiem šī jaunā kaite pērn bija nāves cēlonis. Pavisam Latvijā ir 40 000 šādu slimnieku, katru 11. sievieti apdraud krūts vēzis, turklāt 84% gadījumu ārstēšana sāka novēloti. Tāpēc biedrība par svarīgu uzskata paaugstināt ģimenes ārstu izglītības līmeni onkoloģijā, kā arī vairāk informēt sabiedrību par aktuālām vēža problēmām.

Latvijai ir savs labklājības atašejs

Pagājušā gada 6. novembrī LR ārlietu ministrs Valdis Birkavs un labklājības ministrs Vladimirs Makarovs saskaņoja un apstiprināja Nolikumu par labklājības atašeja amata nodibināšanu Latvijas Republikas pārstāvniecībā Eiropas Savienībā. LR Ārlietu ministrijas Atestācijas komisija ir apstiprinājusi par specializēto atašeju LR pārstāvniecībā ES un jau bijušo Labklājības ministrijas Sociālās apdrošināšanas departamenta direktori Ilonu Skuju, un saskaņā ar Ārlietu ministrijas rīkojumu Ilonai Skujai uz dienesta laiku ir piešķirts atašeja diplomātiskais rangs. Labklājības atašeja pienākums ir aizstāvēt LR intereses LR pārstāvniecībā ES, nodibināt un veicināt kontaktus ar ES institūcijām, kuru kompetencē ir labklājības sadarbības programmu koordinēšana, sniegt informāciju savai valstij.

Vēl viena roka kāro ielīst mūsu kabatā

Nacionālās radio un televīzijas padomes (NRTVP) darba grupa ir izstrādājusi apjomīgu projektu, patiesībā pētījumu «Abonentmaksas kā sabiedrisko raidorganizāciju finansējuma avots», kuru drīzumā plānots iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā. Šajā projektā mēģināts pamatot, kādēļ nepieciešams ieviest abonentmaksas, kādi jauni likumi un izmaiņas esošajos likumos jāpieņem, lai abonentmaksas varētu iekasēt. Kā uzsvēr NRTVP loceklis Baldūrs Apinis, projekta ekonomisko aspektu izpēti darba grupas vadītājs, tajā ietvertas tikai abonentmaksas aplēses un ieteikumi. Projektā uzsvērts, ka abonentmaksas ir valsts noteikta nodeva par iespēju uzvert nacionālās (t.i. valsts) radio un televīzijas programmas un katrai mājsaimniecībai būs jāmaksā Ls 0,60 mēnesī, ja klausās tikai radio. Ja mājās ir arī televizors, tad mēnesī vajadzētu maksāt Ls 1,50. Diemžēl NRTVP nav izrādījusi vēlēšanos izsniegt sabiedrības apspriešanai reālo projekta tekstu, kā arī izskaidrot, kā tiks kontrolēti, kurš skatās Latvijas TV un kurš ne, kā izkontrolēs to, kuram vispār mājās ir televizors. Un, ja kāds vēlēšies kontrolēt, ar kādām tiesībām viņš drīkstēs pārkāpt mana dzīvokļa sliekšni pret manu gribu. Bet galu galā varbūt Latvijas TV ir piemirsusi, ka tā nebūt nepastāv par velti, to uztur no nodokļu maksātāju naudas. Šī naudas plūsma nodokļu maksātāju kabatām ir radījusi digdienīgus apstākļus TV vadībai, kas ļāva taisīt mahinācijas, ka pat valsts kontrole netika gudra.

31. martā — karstuma rekords

Vidējā gaisa temperatūra 31. martā bija +18 grādu, kas ievērojami pārsniedza normu. Visaugstākā temperatūra (+19 grādu) reģistrēta Dobeļē, Jelgavā, Skultē. Rīgā bija +18 grādu. Rēzeknē un Daugavpilī gaiss sasīla līdz +16 grādiem. Pēdējo reizi 31. martā ļoti silts laiks Latvijā bija reģistrēts 1978. gadā, kad vidējā gaisa temperatūra bija +16,7 grādi.

Ziņas sagatavoja T.Elste

«Sabiedrības integrācija Latvijā» programmas koncepcijas projekts tiek nodots tautas apspriešanai

Vairāk kā pusgadu valdības pārstāvju, zinātnieku un ekspertu darba grupa strādāja pie programmas «Sabiedrības integrācija Latvijā» koncepcijas projekta. Rezultātā ir sagatavots daudz lappušu biezs dokuments, kurā iezīmēti galvenie ar sabiedrības integrāciju saistītie jautājumi un piedāvāti to risināšanas ceļi.

Lai valsts programmas un tās īstenošanas mehānisma izstrāde tiktu veiksmīgi pabeigta, sabiedrības integrācijas vadības grupa vēlētos uzzināt jūsu — Preiļu rajona iedzīvotāju — domas par šo dokumentu. Jūsu vērtējums, jūsu ieteikumi un priekšlikumi ir svarīgi, lai viedokļu dažādībā papildinātā «Sabiedrības integrācija Latvijā» programma atspoguļotu visu Latvijas iedzīvotāju intereses.

Kāds ir programmas koncepcijas tautas apspriešanai mērķis?

Informēt par topošo sabiedrības integrācijas programmu, veicināt diskusiju, apkopot iedzīvotāju viedokļus un iestrādāt tos «Sabiedrības integrācija Latvijā» programmā.

Kā varēs sekot koncepcijas apspriešanai un piedalīties tajā?

Visā Latvijas teritorijā 1999. gada aprīlī un maijā tiks organizēti dažādi pasākumi — konferences, semināri, dažādas tikšanās; radio un televīzijā tiks veidoti

raidījumi par koncepciju un tās apspriešanas gaitu. Visi pasākumi tiks protokolēti. Ja jums nebūs iespējas klātienē piedalīties šajos pasākumos, aicinām jūs iesniegt savus komentārus un priekšlikumus rakstiski vai telefoniski.

«Aicinu ikvienu, kam rūp vienotas, stabilas un daudzveidīgas pilsoniskas sabiedrības attīstība Latvijā, aktīvi iesaistīties «Sabiedrības integrācija Latvijā» koncepcijas projekta apspriešanā.»
Vilis Krištopans, LR Ministru prezidents

«Sabiedrības integrācija Latvijā» programmas koncepcijas sadaļas.

- ✓ Izglītība.
- ✓ Valoda.
- ✓ Kultūra.
- ✓ Pilsonība un naturalizācija.
- ✓ Repatriācija, migrācija un sadarbība ar tautiešiem ārzemēs.
- ✓ Informācija.
- ✓ Nevalstiskās organizācijas.
- ✓ Reģionālie aspekti.
- ✓ Zinātniskais nodrošinājums.
- ✓ Valsts institūcijas.

Kur varēs iepazīties ar programmas koncepcijas projekta tekstu?

- Naturalizācijas pārvaldes reģionālās nodaļās un filiālēs.
- Pagastu pašvaldībās.
- Pilsētu un rajonu bibliotēkās.
- Nevalstisko organizāciju centros.

- Skolu valdēs.
- Laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».
- LR Ārlietu ministrijas interneta mājas lapā.

Gaidām jūsu viedokļus LR Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālajā nodaļā, Rēzeknē, Baznīcas ielā 19, tālr. 46-22020, 46-25022. Preiļu filiālē, Preiļos, Raiņa bulv. 19, tālr. 21723.

LR Naturalizācijas pārvaldē Smilšu ielā 1/3, Rīgā, LV 1050, tālr. 7212798.

Nevalstisko organizāciju centrā Akas ielā 5/7, Rīgā, LV 1011, tālr. 7312606.

Sorosa fonda Latvija birojā K.Barona ielā 31, Rīgā, LV 1722, tālr. 7280641.

Interneta diskusiju grupa — <http://www.sfl.lv/biblioteka.htm>

□ □ □

«Novadnieks» aicina savus lasītājus iepazīties ar Valsts programmas koncepcijas projektu «Sabiedrības integrācija Latvijā» un izteikt savu viedokli, rakstot laikraksta redakcijai (Preiļi, Aglonas ielā 1). It īpaši lūdzam atsaukties jauno paaudzi.

Noslēguma konference priekšlikumu izstrādei Preiļu rajonā notiks maijā. Konferenci rīkos Preiļu rajona padome un Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālā nodaļa.

Līvānu pilsētas domē

Līvānu pilsētas domes budžeta izpilde 1998. gadā

Ieņēmumi	Plāns	Izpilde	Procentos
Ienākuma nodoklis	340 018	342 242	101
Nekustamā īpašuma nodoklis	9029	5401	60
Īpašuma nodoklis	21909	30264	138
Zemes nodokļa parāda maksājumi	5000	1419	28
Azartspēļu nodoklis	1008	742	74
Valsts (pašvaldību) nodevas un maksājumi	12150	10620	87
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	2759	2846	103
Naudas sodi	586	601	103
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	98910	79594	80
Norēķini ar pašvaldību budžeti	25613	27612	108
Maksājumi no valsts pamatbudžeta	69338	69338	100
Maksājumi no pašvaldību izlīdzināšanas fonda	232 473	232 710	100
Kopā ieņēmumi	818 793	803 389	98

Izdevumi	Plāns	Izpilde	Procentos
Izpildvaras institūcijas	120 504	113 604	94
Izglītība	336 219	334 101	99
Sociālā nodrošināšana	65271	63585	97
tai skaitā pabalsts trūcīgiem iedzīvotājiem	600 098	59147	98
Dzīvokļu un komunālā saimniecība, vides aizsardzība	91314	90484	99
Kultūra	61489	58433	95
Procentu nomaksa	9952	9952	100
Pārējie izdevumi	94605	94605	100
Norēķini ar pašvaldību budžeti	7610	6823	90
Kopā izdevumi	786 991	771 587	98
Ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem	31802	31802	
Dzēstie aizņēmumi	25500	25500	

■ Līvānu pilsētas domes sēdē viens no galvenajiem jautājumiem bija par 1998. gada budžeta izpildi. Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma «Par pašvaldībām» 21. panta 2. punktu Līvānu pilsētas dome nolēma apstiprināt Līvānu pilsētas domes pamatbudžeta izpildi par 1998. gadu: ieņēmumos — 803 389 lati, izdevumos — 771 587 lati, dzēstie aizņēmumi — 25 500 lati. Līdzekļu atlikums 1998. gada 1. janvārī — 375 lati, 1999. gada 1. janvārī — 6677 lati.

■ Domēs sēdē pieņemts lēmums saskaņā ar Latvijas Republikas Administratīvi teritoriālās reformas likumu apvienoties ar Preiļu rajona Rožupes un Turku pagastiem, izveidojot Līvānu novadu ar administratīvo centru Līvānu pilsētā.

■ Domes sēdē deputāti pieņēma lēmumu pabeigt pašvaldības īpašuma objekta Līvānos, Daugavpils ielā 44 privatizāciju.

■ Izskatot Latvijas Amatniecības kameras Līvānu amatnieku biedrības iesniegumu, Līvānu pilsētas dome nolēma izveidot komisiju, kuras sastāvā darbojas Intis Svirkis, Aleksandrs Karpenko, Mirdza Stare, telpu apzināšanai amatniecības, daiļrades, vēstures un kultūras muzeja — izstāžu mājas izveidošanai. Komisijai darbs jāveic līdz šī gada 30. aprīlim.

■ Izskatījusi bezpeļņas organizācijas «Daugavas fonds» vēstuli par Daugavas fonda balvas pretendentu pieteikšanu, Līvānu pilsētas dome nolēma izvirzīt «Daugavas fonda» balvas saņemšanai folkloras ansambli «Ceiruleits» un Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» dalībnieci Lidiju Kalinku. Dome nolēma ierosināt Preiļu rajona padomei izteikt atbalstu Līvānu pilsētas domes izvirzītajiem kandidātiem.

■ Domes deputāti sēdē izskatīja vairākus iesniegumus par līdzekļu piešķiršanu. Nolemts piešķirt 50 latu transporta izdevumu segšanai sakarā ar folkloras kopas «Ceiruleits» piedalīšanos Vērtuma svētkos Madonā; 100 latu konkursa «Mis Tine un Mistēris Timis» fināla organizēšanai; Ausmai Springēi ikmēneša

pabalstu 30 latu apmērā mācībām Jēkabpils agrobiznesa koledžā 1998./99. un 1999./2000. mācību gados; rezervēt 1999. gada domes budžeta līdzekļus 400 latu apmērā mācību priekšmetu olimpiāžu un konkursu laureātu, kā arī viņu skolotāju apbalvošanai; 80 latu transporta izdevumu segšanai bērnu invalīdu braucienam uz Lieldienu pasākumu — cirka izrādi Rīgā; 40 latu transporta izdevumu segšanai bērnu invalīdu braucienam uz «Lieldienu zaķa» sacensībām Balvos; 50 latu Līvānu pensionāru apvienībai organizatorisko izdevumu segšanai sakarā ar Latgales reģionālās pen-

sionāru apvienības sēdes rīkošanu Līvānos; 100 latu Līvānu sieviešu un vīriešu komandu dalības maksai Preiļu pilsētas čempionātā basketbolā; 100 latu Līvānu vieglatlētu komandas transporta izdevumu segšanai sakarā ar piedalīšanos treniņnometnē Druskininkos, Lietuvā; 50 latu Līvānu mākslas skolai mākslas dienu organizēšanai; 20 latu transporta izdevumu segšanai sakarā ar Līvānu taekvondo komandas piedalīšanos sacensībās Rīgā 17. aprīlī; 50 latu trauku iegādei projekta «Bezmaksas virtuve» realizēšanai.

L.Rancāne

Ministru prezidenta Viļa Krištopana un akcijas «Latvijas prece XXI gadsimtam» ekspertu aicinājums Latvijas preču ražotājiem un patērētājiem!

Akcija «Latvijas prece XXI gadsimtam» ir vienreizēja iespēja ikvienam Latvijas ražotājam darīt zināmus savu preču, preču zīmes un sava uzņēmuma vārdu plašai sabiedrībai, jo katrs, kas būs pieteicis savas preces balvai «Latvijas veiksmes-99», var cerēt ne tikai uz atzinību apbalvošanā, bet arī būt drošs, ka akcijai pieteiktās preces iegūs reklāmu akcijas gaitā.

Piedalīšanās akcijā ir iespēja apliecināt savu prasmi ražot konkurētspējīgas un pircēju novērtētas preces, jo arī katrs patērētājs var sūtīt savas atbalsta vēstules tiem Latvijas uzņēmumiem, kas šķiet vislabākie, atzītākie un pieprasītākie.

Šajā akcijā nav stingru kritēriju, kas ierobežotu preču pieteikšanu pēc starptautiskiem standartiem vai īpaši izstrādātiem nosacījumiem. Galvenais un vienīgais kritērijs būs tas, lai konkrētā prece atbilstu augstajai «Latvijas veiksmes-99» nominācijai.

Akcijas mērķis ir ne tikai savas valsts ražotāju patriotisks atbalsts, ko ikviens pircējs var sniegt, brīvas izvēles apstākļos pērkot Latvijas preci. Akcijas mērķis ir arī savas valsts atbalsts, jo, tikai pērkot Latvijas preci, mēs ieguldām naudu savā pārtībā, savas valsts konkurētspējas attīstībā un savā nākotnē!

Aicinām visus Latvijas ražotājus būt pašapziņīgiem un aktīviem, piesakot

savas preces akcijas pirmajai kārtai līdz 26. aprīlim un sūtīt to aprakstus vai reklāmas pa pastu Ministru prezidenta akcijai «Latvijas prece XXI gadsimtam». Adrese, uz kuru sūtīt pieteikumus: Akcijai «Latvijas prece XXI gadsimtam», Brīvības bulv. 36, Rīga, LV 1520.

Aicinām visus Latvijas preču patērētājus ar savām atbalsta vēstulēm balsot par jebkuru Latvijas preci, kura jūsu prātā vērtējama visaugstāk!

Viļis Krištopans,
Ministru prezidents
Eksperti Maija Bārzdiņa,
Sols Bukingolfs,
Artis Bute, Mārtiņš Rītiņš,
Asnate Ziemele

Tuvojas ugunsbīstamais laiks

Par Livānu virsmežniecības gatavību ugunsbīstamajam periodam stāsta Livānu virsmežzinis Andrejs Rudzītis.

— Ugunsbīstamā sezona parasti sākas aprīlī. Dežūras ar tālruņiem apgādātajos novērošanas torņos organizējam laikus, vissausākajā cēlienā sardze tur atrodas augu diennakti. Novērošanu pārtraucam septembrī, kad sākas rudens lietavas. Mums ir shēma ar novērošanas torņu atrašanās vietām. Kad no kāda saņemta trauksmes ziņa, zvanām uz blakus esošo.

Mūsu virsmežniecībā, kas aizņem 2650 kvadrātkilometru teritoriju Daugavas labajā krastā līdz Aiviekstei, ir 114,8 tūkstoši hektāru meža fonda zemju. Ar

mežu aplātā teritorija, ieskaitot arī purvus, aizņem 78,5 tūkstošus hektāru. Mežaināks ir Rušonas ezera baseins, Livānu un Jēkabpils puse. Novērošanas torņi ir Kūkās, Mežarēs, Līvānos, Steļos, Staros Upmalas pagastā, kur tornis uzcelts pirms sešiem gadiem, un Aglonas pusē. Lielākā daļa virsmežniecības teritorijā ir privātie meži.

Dežūru stingrību nosakām pēc kompleksas sausuma pakāpes rādītāju analīzes. Virsmežniecības rīcībā ir piecas ugunsdzēsāmās mašīnas, pa vienai Krustpils, Aglonas un Preiļu mežniecībās, divas — Līvānos. Ar katru mašīnu dežurē šoferis un divi ugunsdzēsēji. Līvānos mūsu depo atrodas blakus profesionāla-

jam ugunsdzēsēju depo, tāpēc izlīdzamies savstarpēji. Aizpagājušajā gadā stipri dega meži Steķu pusē — talkā saucām zemessargus. Pērn tādu nelaimju nebija.

Uz mežu cilvēki dodas jau tagad, lai papriecētos par tā atmodu, piesaulītē parādījušās pirmās pavasara sēnes — bisītes, murķeļi. Ir laiks domāt par meža drošību.

Ugunsgrēkus parasti rada tas, ka neapziņīgi cilvēki smēķē neatļautās vietās, nomet nenodzēstus izsmēķus. Gadās arī ļaunprātīga dedzināšana. Būtu labi, ja uz mežu nāktu aizvien vairāk cilvēku. Būtu garantija, ka kāds laikus pamanīs nelaimi, dos padomu neapziņīgajiem.

A.Rancāns

Būvvaldes pirmais darba gads

Preiļu rajonā darbojas četras pašvaldību būvvaldes — Aglonas pagastā, Preiļu pilsētā, topošajā Livānu novadā (ar pilsētu, Turku un Rožupes pagastiem). Lielākā ir Preiļu apvienotā būvvalde, kas aptver 15 pagastus. Par Preiļu apvienotās būvvaldes pirmo darba gadu stāsta tās vadītājs Artūrs Poplavskis.

— 1995. gadā apstiprināts būvniecības likums, saskaņā ar kuru līdz 1997. gada jūnijam pašvaldībām bija jāizveido būvvaldes. Preiļu apvienotā būvvalde sāka darboties 1998. gada janvārī. Mūsu kompetencē ir apbūves jautājumi, kas skar būvvaldes teritoriju. Agrāk atļaujas celtniecībai, zemes gabalu piešķiršanu kārtoja pagasti. Tagad ar to nodarbojas būvvaldes: sākot ar projektēšanu, izejas datu apstrādi un beidzot ar objekta pieņemšanu ekspluatācijā. Būvvalde veidojusies uz agrāko arhitektūras un celtniecības kontroles institūciju bāzes. Būvvalde ir juridiska persona un iztiek ar pašvaldību finansējumu.

Viens no lielākajiem darbiem ir atkritumu pagaidu savāktnie Riebiņu pagastā. Pagaidu tāpēc, ka tiek strādāts pie plašāka projekta vienai šādai glabātuvei visam reģionam ar atkritumu šķirošanu, utilizāciju. Riebiņu pagasts un agrofirma «Turība» rāda labu paraugu, kā gādāt par vides sakoptību. Izgāztnes, kas līdz šim bijušas pagastos, noteikumiem neatbilst ne pēc izbūves un funkcijām, ne ekoloģiskajām prasībām. Riebiņos veikta ģeoloģiskā izpēte, ņemti grunts paraugi, pētīta ietekme uz apkārtējo vidi.

Riebiņos atsākta arī nepabeigtās am-

balances ēkas būvniecība (tā bija iekonservēta). Jāpārveido apkures un komunikāciju sistēmas, jo sākotnēji viss bija paredzēts centralizētam pieslēgumam. Rušonas pagastā centrālo katlu māju Kastīrē pārveido par skolas sporta zāli. Aizkalnes pamatskolai atbilstoši sanitāri higiēniskajām prasībām tiek piebūvētas tualetu telpas, rekonstruētas telpas arī skolas sporta zālei. Sākumā likās, ka darba būs maz, jo senā ēka labi saglabājusies. Bet ārējais izskats izrādījās mānīgs — jānomaina nesošās konstrukcijas un elementi. Klubam remontu veic Rožkalnu pagastā, pēmruden piebūvēja katlu māju. Pagastmāju pērn atjaunoja Vārkavā.

Ja savu izdarīto salīdzinām ar to, ko veic citos Latvijas novados, tas nav nekā sevišķs, bet darām, ko varam. Šogad ekspluatācijā pieņemti 24 objekti. Lielāko tiesu saimniecības ēkas, dzīvojamās mājas, arī dārzu mājiņas.

Perspektīvā viens no lielākajiem objektiem būs degvielas uzpildes stacija Preiļu pagastā — tūlīt aiz pilsētas robežas Daugavpils ielas galā, jau izdota atļauja projektēšanai. Preiļu pagasts intensīvi sācis interesēties par lopkautuves, ierīkojot arī gaļas pārstrādi, būvi Mazajos Gavaros, kur kopsaimniecības laikos bija cūku ferma, atļauja saņemta un var ķerties pie projekta izstrādes. Veicinām arī tūrisma objektu izbūvi. Tāds, piemēram, iecerēts Rožkalnu pagastā — «Saleniekos» pie Kalupes ezera.

Lai saņemtu atļauju būvniecības uzsākšanai, jāierodas mūsu valdē saņemt pieteikuma veidlapu, tā jāaizpilda, uzrādot vēlnes — sākot ar ražošanas ēkām un beidzot ar dzīvojamo māju. Dodam atzinumu, vai konkrētajā vietā var veikt

celtniecību. Tas nepieciešams katrai jaunceltnī. Tad ierosinātais griežas pie projektētāja. Arī projektu akceptē būvvalde. Šogad saņemām jau 22 būvniecības pieteikumus. Izdotas 7 atļaujas.

Lai cilvēks savu īpašumu ar ēkām varētu iereģistrēt zemesgrāmatā, viņam jāgriežas pie mums pēc pieņemšanas akta. To izdod speciāla komisija ar būvvaldes, pagasta pašvaldības, valsts ugunsdrošības dienesta un vides veselības centra pārstāvjiem, apstiprina pašvaldība, kuras teritorijā atrodas būve. Šāds dokuments vajadzīgs katrai celtnī, arī agrāk būvētajām. Celtniecības materiālus var iegādāties kur un kādus grib. Ja projekta tāmes vērtība ir līdz 50 000 latu, celtnieku noskaidrošanai rīko aptauju. Par projektēšanas darbiem ar izmaksām virs 10000 latu rīkojams konkurss. Projektus var izgatavot arī pats būvētājs, bet tiem jābūt profesionāliem, objektam — ne lielākam par diviem tūkstošiem kubikmetru tilpumā, ne augstākam par diviem stāviem. Viss atkarīgs no pasūtītāja rocības. Projekta izgatavošana pie speciālistiem izmaksā 4-12 procentus no objekta tāmes vērtības. To ne katrs var atļauties, tāpēc priekšroku dod vienkāršākām un lētākām celtnēm.

Kopš valsts sākusī subsidēt būvniecību laukos, zemnieki ceļ gan mājas, gan saimniecības ēkas. Lai gan subsīdijas ir tikai 20-30 procenti no zemes kadastrālās vērtības, tomēr zemnieki atbalstu jūt. Jaunajiem zemniekiem vecumā līdz 35 gadiem — subsīdē vēl par 5 procentiem vairāk. Tā uzbūvētas lauksaimniecības tehnikas novietnes, lopu kūti Galēnu, Riebiņu un citos pagastos.

A.Rancāns

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni 21759.

Jautājums. Vai ir godīgi, ka pagasta vadītāji zemniekam draud ar soda naudu par neizmanto tu zemi, ja pagasta zeme daudzviet ir neizmanto ta?

Atbild Valsts zemes dienesta rajona nodaļas vadītāja vietniece V.Biezaite:

— Finanšu ministrija nosaka likumā paredzēto zemes nodokļa vidējo likmju inkasācijas koeficientu taksācijas gadam, pamatojoties uz Valsts statistikas komitejas aprēķināto inflācijas koeficientu. Īpašuma nodoklim par 1998. gadu piemērotais koeficients — 0,8.

Līdz 1. februārim pašvaldības nodokļu maksātājiem nosūta paziņojumus. Ja kāds to vēl nav saņēmis, mēneša laikā rakstiski jāpaziņo pašvaldībai, kurā atrodas īpašums. Nodoklis maksājams reizi ceturksnī — ne vēlāk kā līdz 15. martam, 15. maijam, 15. augustam un 15. novembrim vienas ceturtdaļas apmērā no gada summas. Var maksāt arī par visu gadu, tas jāizdara līdz 1. martam. Atvieglojumus nosaka pašvaldības, izdodot saistošus noteikumus. No īpašuma nodokļa pilnībā atbrīvoti nevar, bet var noteikt maksāt nodokli 90, 50 vai 25 procentu apmērā atsevišķām iedzīvotāju kategorijām.

Saskaņā ar likumu «Par zemes nodokli» zemes lietotājam vai īpašniekam likme līdz 1999. gada 31. decembrim būs 1,5 % no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības. Nodoklis pagaidām jāmaksā tikai par zemi, bet no 2000. gada 1. janvāra vēl arī par ēkām un būvēm.

Likuma «Par nodokļiem un nodevām» 29. pantā noteikta kavējumu naudas aprēķināšana — no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja nav paredzēti citi kavējuma naudas aprēķini. Noteikta arī atbildība par zemes lietošanas un izmantošanas pārkāpumiem, no kuriem Latgalē biežāk sastopami ir nezāļu, lauksaimniecības kaitēkļu un slimību apkarošanas noteikumu neievērošana. Par to paredzēta atbildība Administratīvo pārkāpumu kodeksa 103. pantā — naudas sods līdz 25 latiem.

Sagatavoja A.Rancāns

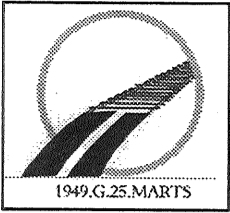
Liieldienas «Mūsmājās»

Preiļu sociālās un psiholoģiskās palīdzības centrā «Mūsmājās» trešo Liieldienu svinēšana bija sarīkota centra aktīvistiem un atbalstītājiem. Līdzī bija jāņem gan groziņš ar krāsotām olām, gan arī jāgatavo atmiņu stāstījumi. Katrs svētku dalībnieks izlozēja kādu no jautājumiem: kuras tavā mūžā bijušas skaistākās Liieldienas, ko simbolizē Liieldienu ola, kāds piedzīvojums saistās ar šūpošanos, jaunākās Liieldienu atmiņas un tam līdzīgi. Par savām bērības Liieldienām jauki stāstīja Terēzija Krumpāne, Ņina Ribīņicka, Eleonora Stare, bet skaistāk nokrāsoto olu konkursā uzvarēja Ināra Kalniņa un Valentīna Māzika.

Gatavoja Baltajai svētdienai

Nedēļu pēc Liieldienām, Baltajā svētdienā uz atpūtas pēcpusdienu Preiļu bērnu mūzikas skolas zālē aicinātas preliešu vecākās paaudzes pārstāves — vecmāmiņas ar mazbērniem. Šo sarīkojumu organizē Preiļu pilsētas dome kopīgi ar pensionāru padomi. Sarīkojuma dalībniekus izklaidēs grupa «Kolibri» Ata Auzāna vadībā.

L.Rancāne

(Sākums «Novadnieka» 17., 20. un 27. marta numuros)

Zāles. Ihtols, jods. Maniem apmilzušiem pirkstiem. Nāk klāt vēl kampars. Plūdu laikā, airējot barkasu, noslīdēja lakatiņš — rokas aizņemtas, nevar apsiēt. Lietus, vējš. Pēcāk nevaru dzirdēt. Ausī šalc kā plūdu ūdens. Tad aizkrīt pavisam, iestājas briesmīgs klusums. Medpunktā iedod kampareļļu, jāpilina ausī. Es ticu, es zinu — ausīs atgriezīsies dzirde, dzīvība.

Kā slaucējai katru mēnesi jāiet uz medicīnisko apskati, ir medicīniskā burtnīca. Ieraksta, kad bijusi, iespiež zīmogu. Feldšeris Jagunovs: parādi mēli, vai utis ir, vai uz pirti ej... Tie ir ikreizes jautājumi.

Skatoties paliek bail no ūdeņiem. Zeja kā vītols ar neskaitāmām pietekām — atvasēm. Kad visas sāk dot ūdeņus, plūdi. Nesavaldīts ir Zejas spēks.

Kamdēļ Orionu sauc par ļauno? Orions ir skaists, skaistākais zvaigznājs. Orions ir labs, man rādīja laiku, kad celties. Bez pulksteņa zināju. Ar elpu, ar pirkstiem es aizsalušā rūtī izkausēju lodziņu, lai redzētu zvaigznes — Orionu un tam tuvumā Sīriusu. Manu skaistāko un varavīkšņaināko zvaigzni. Ja naktī bija jāiet uz fermu, Orions bija pie debesīm. Rudeņa, ziemas rītos, Orions mani sagaidīja uz darbu ejot. Pavasarī, pat aizejot aiz soppas, skatījās pāri. Aukstā ziemē naktī es jūtu, ka no zvaigznēm nāk siltums.

Divpadsmit ar pusi gadus es biju Solveiga. Tu — mans Pērs Gints. Kad sāp dvēselē, kožu rokā, pirkstā, lai sāpes pārspētu citu sāpi. Atkāpieties! Atstājieties! Man neviena nevajag. Es — Solveiga. Šejienes vesela cilvēka saprātā Solveiga ir mulķe. Tomēr domāju, ka esmu bagātāka nekā Ibsena Solveiga, man ir bērni. Gadiem ilgi es gaidīju. Beidzās no-

liktais laiks, un vēl arvien tu nevarēji atbraukt pie mums. Jau neērti runāt par tevi: cilvēki smaida par manu gaidīšanu, par manu mīlestību.

Ir tādi kukaiņi — briežu utis. Atlido, uzmetas, spārnus nomet un paliek pie tevis. Tu arī tāds spārnus pazaudējis. Vai tikai uz laiku tev spāri bij doti?

Mani meitenīši! Cik pa šiem gadiem viņu nav bijis. Tik daudzās atnāca uz fermu strādāt un atkal aizgāja — es viena paliku, nemainos. Viņas nāca pie manis ar saviem priekiem, savām bēdām, savu mīlestību. Pēc padoma un sirdi atvieglot — kā pie priestera. Pie manis viss palika, es nestāstu tālāk. Un visām jaunām dzīvēm es dzīvoju līdzī — priecājos, skumu, meklēju izeju. Ziedi tik ātri uzplaukst un nozied. Umļekāna meitenes tāpat. Steidzas ziedēt, steidzas dzīvot un kā sievas — ātri novecot.

Gaļa teica — parakstījušies dzimtsarakstu nodaļā un viss. Es gribētu, lai arī tas ir skaisti: lai deg sveces, lai spēlē mūzika, lai dzied — gribi, es tev no debesīm zvaigzni varu nest, vēlies, es tev no sniega varu ziedus un ziedoni vest.

Citām slaucējām ir kas mājas darbus padara, sataisa ēst, izmazgā. Meitenīši aiziet mājās, paēd un atpūšas. Man vienai viss jādara. Vasarā dārzs, jāplauj siens — atļauj trīs tonnas govij. Pēc rīta slaukšanas plauju, pēc pusdienas slaukšanas jākalē, jāliek gabanās, pēc jāsamet kaudzēs. Pavasarī jāstāda, bet rudenī jārok kartupeļi.

Katru gadu šajā dienā, 25. martā, šajā rītā un stundā, puscetros, es pamostos it kā uzmodināta un skatos atmiņu kino. Kas ir tas spēks, kas katru gadu uzrauj no miega?

Man sirma galva. Tik spožs bija pirmais sirmais un sidrabortais mats! Ieliku vēstulē un aizsūtīju tev. Kā stāsts par se-

Ir tāds ciems — Umļekāns

● 1956. gada 14. jūnijs. Ovsjanka. Pirmā no kreisās Dzidra Preise.

vi, par bērniem, par dzīvi, par Dzimteni. Visi mati sirmi, bet tā sniega baltuma un sudraba spožuma, kāds bija pirmajam sirmajam matam, vairs nav.

Esmu ganos. Ganu aizsūtīja uz siena pļavu, man jāgana govīs. Alčagana pļāsumi. Un tāds mūžīgs klusums. Gluži kā visā pasaulē es būtu viena. Saule pāri, karsti un paelpot grūti. Pat odu un moskītu nav. Tāds liels stingro un mežonīgo vanagzirņu lauks. Visi turas stāvus cits ar citu saķērušies. Liekas, ja no vienas malas pavilksi, viss lauks sakustēsies. Cilvēkam grūti izlauzties cauri, bet govīs savus iemītos ceļus un taciņas zina. Iet kā dzērvju rinda viena aiz otras, es arī.

«Hutori». Tā sauc soppas piekalni. Pēc 1928. gada lielajiem plūdiem lielākā daļa

Umļekāna iedzīvotāju no turienes aizgājuši un aizbraukuši citur. Palikušas laikiem tikai kādas piecas ģimenes. Māju vairs nav, palikušas tikai pagrabu bedru vietas. Te arī ganu. Umļekānā nav ganu suņu. Ir tikai suņi, kas iet līdz medībās. Govīs dodas uz soppku, laikiem sēpot. Bail, ka kāda nepazūd.

Kad Dzidrai bija jābrauc uz Blagoveščensku un nebija ceļanaudas, kaimiņmātes atnesa. Kura saņēmusi naudu, kura pārdevusi sivēnu. Protams, es pēc atdevu, kad dabūju. Un visi, ko satieku, prasa, kā viņai? Mēs te domājam par viņu, jo pirmā no kolhozniekiem bija uz vidusskolu aizgājusi, nu — uz institūtu.

Turpinājums sekos.
Sagatavoja L.Kirillova

Lauksaimniecības konsultāciju birojā

● Zemnieku saimniecības «Strautiņi» saimniece Silviņa Circene (no kreisās), rajona konsultāciju biroja lopkopības speciāliste un arī biroja vadītājas amata izpildītāja Zīta Briška, lopu barošanas speciāliste no Siguldas, lauksaimniecības zinātnu doktore Ilma Ramane.

Lauksaimniecības konsultāciju biroja darbiniece, lopkopības speciāliste Zīta Briška pastāstīja, ka šogad jau notikuši 14 semināri. Tajā skaitā augkopībā — par dārzu audzēšanu, rapša kultivēšanu, linkopību, augu aizsardzību; lopkopībā — liellopu barošanu, firmas «Alfa Laval» un zemnieku saimniecības «Smilgas» kopīgi rīkotais seminārs par cūku ēdināšanu; grāmatvedībā sniegta konsultācijas uzņēmējdarbībā, izstrādāti daudzi zemnieku saimniecību statūti, sagatavoti kredītpieteikumi; mehanizācijā popularizēts SIA «Certa» tehnikas piedāvājums pavasarim.

Biroja darbinieces ik mēnesi apmeklē dažādus kursus Latvijas Lauksaim-

niecības konsultāciju centrā Ozolniekos. Preiļos viesojās Dānijas lauksaimniecības konsultāciju centra speciālists Heunings Fogels, viņš tikās ar rajona zemniekiem, kuri nodarbojas ar piena lopkopību.

Arī aprīlī notiks vairāki semināri, piemēram truškopībā. 9. aprīlī ar zemniekiem tiksies firmas «Kemira» pārstāvji, lai stāstītu par jaunāko minerālmēslu pielietojumā un augu aizsardzībā. 14. aprīlī lektore Zeltīte Kaviere vadīs semināru par ārstniecības augu audzēšanu. 22. aprīlī paredzētas nodarbības piena lopkopībā, izbraucot uz kādu no rajona saimniecībām.

A.Rancāns
J.Silicka foto

Darbi augļu dārzā

Klāt pavasaris, pienācis laiks augļu kokiem izgriezt vecos, nokaltušos un slimos zarus. Pēdējos gados augļu dārzos arvien vairāk izplatās augļu koku stumbru un zaru vēzis. Pavasarī var novērot mizas plaisāšanu vāšu apmalēs. Slimās (vāšu) vietas rūpīgi ar asu nazi vai kalnu iztīra līdz pilnīgi veselīgiem audiem. Darba rīki jādezinficē 5% etiķi, kālija permanganāta šķīdumā, spirtā, odekolonā. Atkritumus tūlīt jāizvāc un jāsadedzina. Zaru griešanu un brūču tīrīšanu jāveic sausā laikā. Griežuma vietas dezinficē ar 3% vara sulfāta, 3% etiķa vai spirta šķīdumu, var izmantot arī odekolonu. Pēc apzūšanas brūces apziež ar māla un kūtsmēslu maisījumu vai nigrolu un pelnu maisījumu, var izmantot vasku vai eļļas krāsu.

Vēlams atītīt stumbru un šķeltzarus no sūnām, ķērpjiem, notīrīt bojāto mizu. Pēc divām dienām jāveic koku smidzināšana ar kādu varu saturošu fungicīdu. Iedarbīgs ir sērkaļķa novārījums. Bezlapu stadijā lieto 5%, bet lapotā stāvoklī 2% šķīdumu. Pievienojot dzelzs sulfātu, tas iedarbosies arī uz ķērpjiem un sūnām. Ir jauns fungicīds Delans, ar kuru smidzina sporu izlidošanas laikā un otro reizi apstrādā ziedēšanas beigās. Pietiekami

labu efektu var iegūt smidzinot ar Bordo šķīdumu. Šis agrais miglojums iedarbosies pret kraupi, dezinficēs sala un vēža radītās brūces. Jāsmidzina ļoti bagātīgi, stumbram un zariem jābūt slapjiem. Smidzinājums jāizdara tikai pie pozitīvām temperatūrām.

Nevajadzētu aizmirst augļu koku stumbru kaļķošanu, lai pasargātu kokus no brūcēm, kas rodas temperatūru svārstību ietekmē, iznīcinās ziemojošo kaitēkļu kāpurus un aizsargās no sēnišu slimībām. Kaļķošanai izmanto kaļķu pienu, kuram pievieno vara sulfātu, vai māla, kaļķu, kūtsmēslu un piena sulu maisījumu. Veikalos var iegādāties gatavus kaļķošanas līdzekļus.

Ne tikai ābelēm un bumbierēm, arī ķiršiem, plūmēm, aprikozēm, persikiem miera periodā jāizgriež bojātie un slimie zari, jāveic to apstrāde.

Ja rodas kādi jautājumi vai neskaidrības, zvaniet pa tālr. Viļānos 62632. Darbinieku prombūtnes laikā darbojas automātiskais atbildētājs, kurā ierunājiet jautājumu.

Anita Trūpa,
Valsts augu aizsardzības dienesta
Viļānu diagnostikas un prognožu
punkta agronome

Lauku darbu kalendārs aprīlim

8. aprīlis. Sēj rāceņus, rutkus vasaras ražai.

9. aprīlis. Sēj kāļus.

10. aprīlis. Gada 100 diena. Šodien sētās dārza pupas, krūmu pupiņas, zirņi izaug pākstīs un netārpo. Sēj vasaras puķes, puķuzirņus. Ar un rok, lai izniktu nezāles.

11. aprīlis. Baltā svētdiena. Lieldienu atsvēte. Piķē kāpostus, kad parādās pir-

mās īstās lapiņas. Tieši uz lauka sēj sīpolu šķirnes ar īsāku veģetācijas periodu.

12. aprīlis. Sakņaugu — cukurbiešu, kāļu, rāceņu, sakņu pētersīļu, redīsu sēja un mārrotku stādīšana. Galda bietes stāda agram un vasaras patēriņam.

13. aprīlis. Pētersīļu, seleriju, burkānu, biešu, cukurbiešu sēja un sīpolu, ķiploku, kā arī gladiolu stādīšana bumbuļsīpolu ieguvei. Stāda mārrotkus, kartupeļus.

«Mis un Mistery Preiži '99» finālisti

● Jūlija Poļakova, dzimusi 1980. gadā, krieviete, dzīvo Līvānos, augums 1,78 m.
Dzīves moto: «Pats domā, cinies, spried un sver. Pats esi kungs, pats savas laimes durvis ver.»

● Dina Utināne, dzimusi 1982. gadā, latviete, dzīvo Preiļos, augums 1,74 m.
Dzīves moto: «Iet uz priekšu un nekad neapstāties.»

● Agita Kokina, dzimusi 1981. gadā, latviete, dzīvo Līvānos, augums 1,74 m.
Dzīves moto: «Dzīvot dzīvi tā, lai nenākas to nožēlot.»

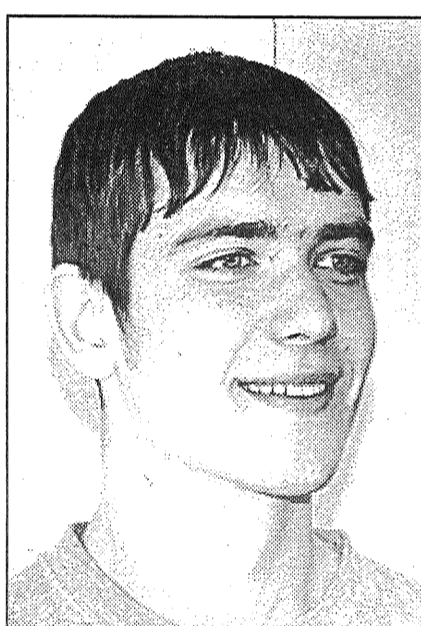
● Alina Puhova, dzimusi 1981. gadā, krieviete, dzīvo Līvānos, augums 1,78 m.
Dzīves moto: «Pieņemt dzīvi tādu, kāda tā ir.»

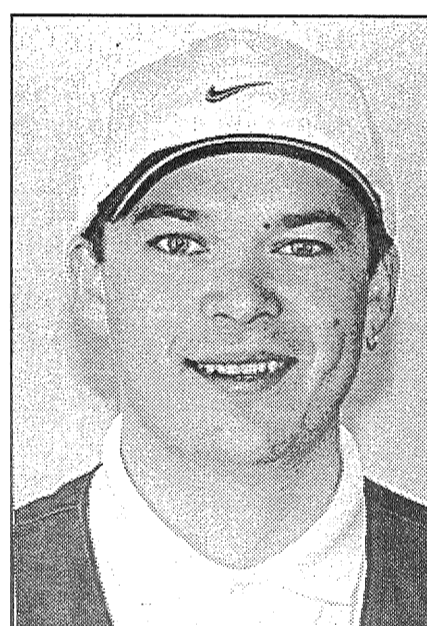
● Ineta Brakovska, dzimusi 1981. gadā, latviete, dzīvo Līvānos, augums 1,74 m.
Dzīves moto: «Sasniegt to, ko esi iecerējis un iet tikai uz priekšu.»

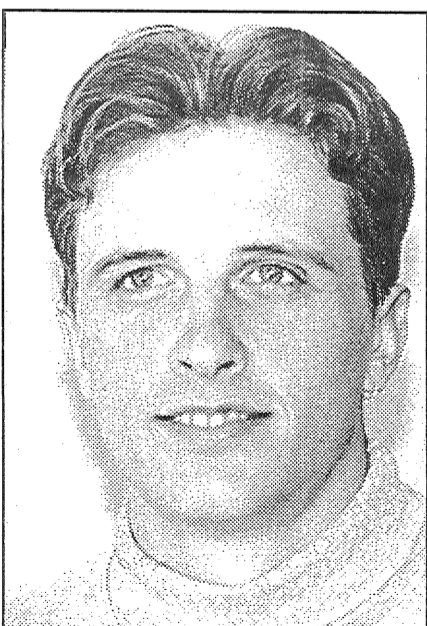
● Kristīne Graudiņa, dzimusi 1982. gadā, latviete, dzīvo Līvānos, augums 1,75 m.
Dzīves moto: «Visu vai neko.»

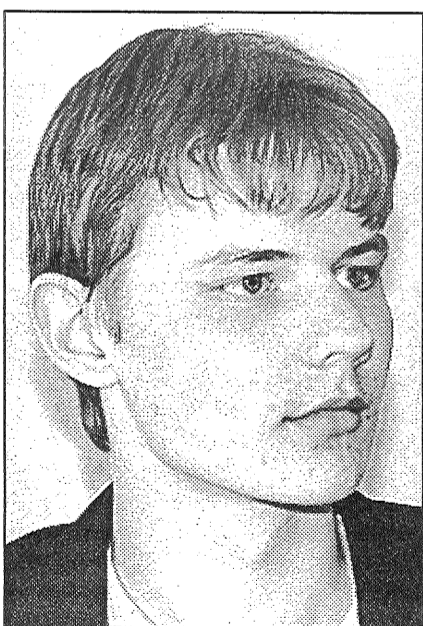
● Raivis Madelāns, dzimis 1981. gadā, latvietis, dzīvo Preiļos, augums 1,93 m.
Dzīves moto: «Visam savs laiks.»

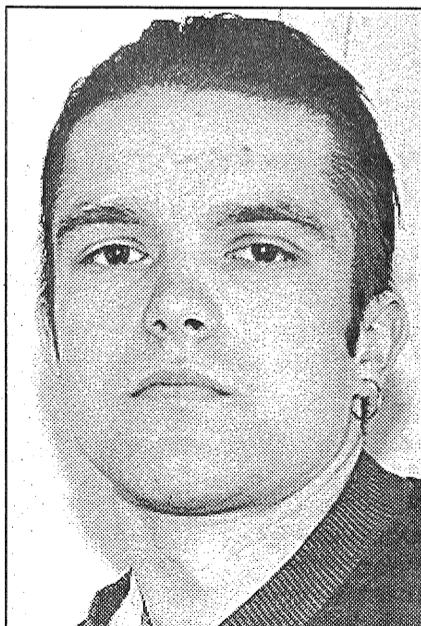
● Valērijs Haritonovs, dzimis 1975. gadā, latvietis, dzīvo Preiļos, augums 1,82 m.
Dzīves moto: «Nevajag neko nožēlot, bet, ja nožēlo, tad klusitēm un kaktā.»

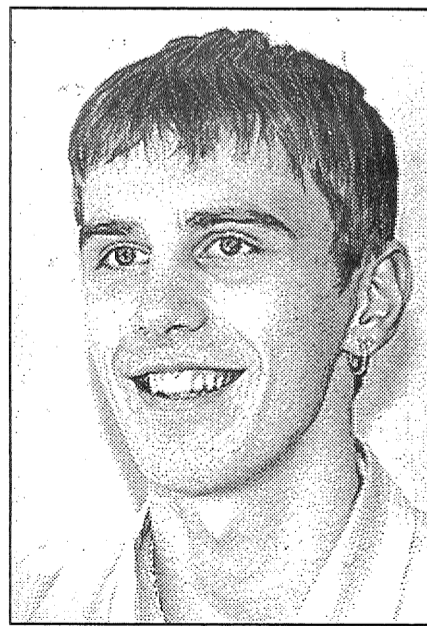
● Atis Černovskis, dzimis 1977. gadā, latvietis, dzīvo Riebiņos, augums 1,80 m.
Dzīves moto: «Mūžīgais optimists.»

● Normunds Skudra, dzimis 1981. gadā, latvietis, dzīvo Galēnos, augums 1,87 m.
Dzīves moto: «Kaut rāpus, bet uz priekšu.»

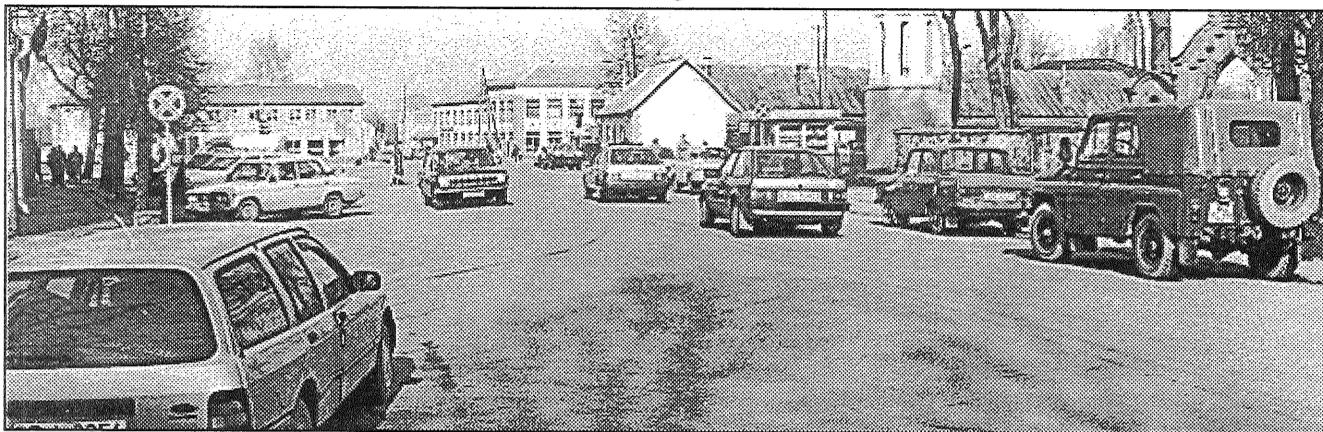

● Intars Salenieks, dzimis 1981. gadā, latvietis, dzīvo Preiļos, augums 1,82 m.
Dzīves moto: «Dzīve ir skaista!»

● Normunds Ancāns, dzimis 1981. gadā, latvietis, dzīvo Preiļos, augums 1,88 m.
Dzīves moto: «Ja tu gribi nokļūt galā, nebučojies ceļa malā.»

Autovadītāj, atceries!

Būtiskākās ceļu satiksmes noteikumu izmaiņas no šī gada 1. aprīļa

► visu gadu braucot mašīnām jābūt iedegtiem dienas gaismas vai tuvās gaismas lukšturim.

► no 1. decembra līdz 1. martam vieglajiem automobiļiem un autobusiem obligāti nepieciešamas ziemas apstākļiem pielāgotas riepas. No 1. maija līdz 1. oktobrim aizliegts braukt ar ražu riepām.

► vadītājam braucot aizliegts runāt pa mobilo tālruni, izņemot *hand free* sistēmas telefonus.

► ja transportlīdzekļa vadītāja stāžs ir mazāks par diviem gadiem, braukšanas ātrums nedrīkst pārsniegt 80 km/h.

► iebraukt kreisajā malējā joslā drīkst tikai tad, ja citas joslas ir aizņemtas, kā arī, lai nogrieztos pa kreisi vai apgrieztos braukšanai pretējā virzienā.

► bērniem, kuru augums nepārsniedz 1,50 metrus, braucot jāatrodas vai nu vecumam

piemērotā sēdekļi, vai uz speciāla paliktņa un jābūt piesprādzētiem ar drošības jostu.

► pilngadīgas personas pavadībā pa brauktuvi vai ceļu namali ar velosipēdu atļauts braukt bērniem, kuri nav jaunāki par 7 gadiem. Bērns vecumā līdz 7 gadiem var būt pasažieris uz velosipēda tikai tad, ja viņu ved pilngadīga persona.

► gājējiem ārpus apdzīvotām vietām dienā naktī tumšajā laikā jābūt apģērbā ar gaismu atstarojošiem elementiem vai jātur rokā iedegts lukšturis.

Laukos palielinās ugunsgrēku skaits

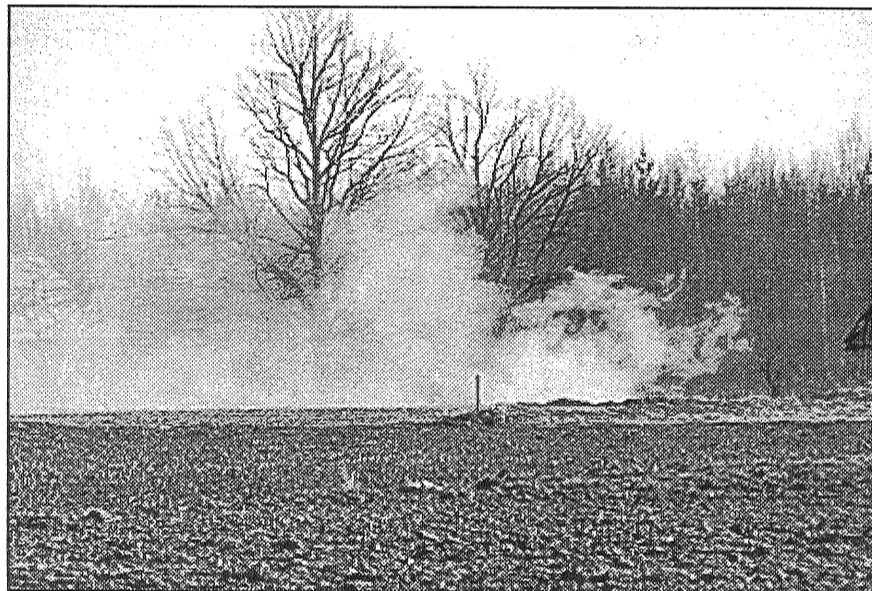
Kopš gada sākuma Preiļu rajonā notikuši 23 ugunsgrēki, uguns nodarītie zaudējumi pārsniedz Ls 7720,0. Trīs cilvēki gājuši bojā. Palielinājies ugunsgrēku skaits laukos. Preiļos notikušas 4 ugunsnelaimes, Livānos — 5 ugunsgrēki, bet rajona pagstos — 14.

Izpētot ugunsgrēku cēloņus, bieži vien nākas secināt, ka iemesli nelaimei ir vieni un tie paši, tas ir, krāsns pārkurināšana, dūmvadu bojājumi un aizsērējumi, elektroietaišu nepareiza ekspluatācija, neuzmanīga un nepareiza rīkošanās ar uguni.

Klāt pavasaris. Tāpēc gribas atgādināt, ka vecās zāles dedzināšana, neuzmanība var izraisīt plašus ugunsgrēkus. Jau šajā gadā Preiļu rajonā bija trīs ugunsnelaimes. Statistika rāda, ka 1996. gadā Latvijā no kūlas dedzināšanas izcēlās 850 ugunsgrēki, radot zaudējumus par 110883 latiem, 1997. gadā 335 ugunsgrēki radīja 22743 latus zaudējumu, bet 1998. gadā — 512 ugunsnelaimēs tika zaudēti 49109 lati. 1998. gadā mūsu rajonā no kūlas dedzināšanas izcēlās 15 ugunsgrēki, kas sastādīja 15% no kopējā ugunsgrēku skaita.

Analizējot datus par ugunsgrēkiem un materiālajiem zaudējumiem Latvijas reģionos no kūlas dedzināšanas, var secināt sekojošo:

pēdējos trijos gados salīdzinoši liels ugunsgrēku skaits bija reģistrēts Rēzeknes, Daugavpils, Ludzas, Balvu, Preiļu, Krāslavas, Cēsu, Gulbenes un Valkas rajonos. Materiālie zaudējumi ugunsgrēkos, kas saistīti ar kū-

las dedzināšanu, visbiežāk radās no tā, ka no kūlas uguns izplatās arī uz dzīvojamām mājām, saimniecības ēkām, dārza mājām. Ugunsdrošības noteikumu 20., 21., 22. pantos ir aizliegts kurināt ugunsgrēkus, dedzināt kūlu un niedres, ja nav nodrošināta ugunsdrošības noteikumu ievērošana. Tas pats attiecināms arī uz mežiem, purviem un pieguļošajām zemēm, kurām ir noteikts cita veida lietojums.

Vietējām pašvaldībām vajadzētu piemērot visbargākos administratīvos sodus tiem cil-

vēkiem, kuri neievēro ugunsdrošības prasības. Ugunsgrēku profilaksei rekomendējam:

1. Atkarībā no laika apstākļiem rajona padome vai pašvaldības savā teritorijā var noteikt ugunsnedrošā laikposma iestāšanos.
2. Iesaistīt ugunsgrēku profilaktiskajā darbībā ugunsbīstamajā periodā BUB pārstāvjus un sabiedrisko inspektoros.
3. Veikt kopīgus reidus ar policiju.

V.Fomantjevs,
VUGD Preiļu nodaļas inspektors,
UGD majors

Kā jaunais Civilprocesa likums paredz ierašanos tiesā

Šī gada 1. martā stājās spēkā jaunais Civilprocesa likums, kurš nomainīja kopš 1964. gadā pieņemto Civilprocesa kodeksu. Jaunais likums nosaka civiltiesisko strīdu izšķiršanas kārtību tiesā un formulē vienu no jaunajiem principiem, kādi raksturīgi civilajai tiesībsai, kad puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā.

Būtiskas atšķirības ir arī kārtībā, kā lietas dalībniekus aicina uz tiesas sēdi. Tiesības piedalīties tiesas sēdē ir vienas no svarīgākajām lietas dalībnieku tiesībām.

Civilprocesa likuma 56. panta 1. daļa paredz, ka pavēsti nosūta ierakstītā veidā, paziņo ar telegrammu, telefonogrammu, faksogrammu vai arī to piegādā ziņnesis. Šajā gadījumā nav nepieciešams paraksts par saņemšanu, lai atzītu, ka personai ir paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu.

Pavēsti nogādā vietā, kuru kā adresi norādījis lietas dalībnieks. To var nosūtīt arī uz personas darba vietu. Ja pavēstes piegādātājs nesastop personu tās dzīvoklī, viņš izsniedz pavēsti kādam no kopā ar šo personu dzīvojošajiem pieaugušajiem ģimenes locekļiem, kuram, savukārt, pavēste ne-

kavējoties jānodod adresātam.

Saskaņā ar likuma 59. panta 1. daļu atbildētājs, kura dzīves vieta nav zināma vai kuru nevar sastapt dzīves vietā, aicināms uz tiesu ar publikāciju laikrakstā «Latvijas Vēstnesis». Tiesa var izskatīt lietu bez atbildētāja piedalīšanās, ja ir pagājis ne mazāk kā viens mēnesis no aicinājuma publikācijas dienas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis», uzskatot, ka par tiesas sēdes laiku un vietu ir paziņots.

Likuma 209. pants paredz, ka tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu, ja tiesas sēdē neierodas kāds no lietas dalībniekiem, kuram nav paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, ja kāds no lietas dalībniekiem, kam paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, neierodas tiesas sēdē tāda iemesla dēļ, kuru tiesa atzīst par attaisnojošu, ja atbildētājs nav saņēmis prasības pieteikuma norakstu un sakarā ar to lūdz lietas izskatīšanu atlikt, ja nepieciešams pieaicināt par lietas dalībnieku personu, kuras tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses var tikt aizskartas ar tiesas spriedumu, kā arī lai samierinātu laulātos.

Saskaņā ar Latvijas Civilprocesa liku-

ma 210. pantu tiesa var atlikt lietas izskatīšanu, ja puses, kam paziņots par tiesas sēdes dienu un laiku, neierodas tiesas sēdē nezināmu iemeslu dēļ (bet tas ir iespējams ne vairāk kā vienu reizi), kā arī tajā gadījumā, ja nav iespējams izskatīt lietu kādas personas neierašanās dēļ, kā arī pēc lietas dalībnieku lūguma, lai dotu iespēju iesniegt papildus pierādījumus.

Civilprocesa likuma trešā sadaļa ir «Pierādījumi». Tajā uzsvērts, ka tiesai vairs nav ne pienākumu, ne tiesību vākt pierādījumus pēc savas iniciatīvas, kā to paredzēja Civilprocesa kodekss. Likums tagad nosaka, ka pierādījumus iesniedz puses un citi lietas dalībnieki. Ja lietas dalībniekiem nav iespējams saņemt nepieciešamos pierādījumus, tiesa pēc viņu lūguma izprasa tos pati. Tiesai piešķirtas tiesības paziņot pusēm par to, ka par kādu no viņu norādītajiem faktiem nav iesniegti pierādījumi, nosakot termiņu pierādījumu iesniegšanai. Bet katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu.

A.Šilova,
Latgales apgabaltiesas tiesnese

POLICIJAS ZIŅAS
(22. — 29. marts)

Precizējums

«Novadnieka» 31. marta numurā bija publicēta informācija par to, ka 11. martā Sīļukalnā uz Latgales ielas ar automašīnu Opel Record tika notriekts gājējs Jānis P., kurš guva traumas un tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Noskaidrojot lietas apstākļus, kļuva zināms, ka automašīnu Opel Record vadīja un sadursmi izraisīja Vitālijs Š. nevis Kārlis M., kā bija rakstīts iepriekš. Atvainojamies Kārlim M. par sagādātajām neērtībām.

21. martā Livānos Igors M. izdarīja huligāniskas darbības pret kādu Jēkabpils rajona iedzīvotāju. Izteikts oficiāls brīdinājums.

22. martā Rožkalnu pagasta Špricvecumos Vitālijs J. savās mājās glabāja medību bisi, kurai jau 1995. gadā beidzies medību ieroča glabāšanas atļaujas termiņš. Sastādīts administratīvais protokols.

22. martā Silajānos, Skolas ielā Zotiks S. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

22. martā Livānos, braucot pa Fabrikas ielu, automašīnas Audi Coupe vadītājs Sergejs S. izraisīja sadursmi ar automašīnu Mazda 626. Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

23. martā Rožkalnu pagasta Brūveros Jānis S. sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

24. martā Vārkavas pagasta Znotiņos Leons V. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

24. martā Aglonas pagasta Ezerukinos Broņislavs S. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Izteikts oficiāls brīdinājums.

25. martā Rožkalnu pagasta Rimicānos Terēzija V. savās mājās nelikumīgi pārdeva alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

25. martā Preiļos Romas katoļu baznīcas teritorijā Svetlana C. nelikumīgi tirgoja reliģiska rakstura preces. Sastādīts administratīvais protokols.

25. martā Livānos, Rīgas ielā Inga M. regulāri lieto alkoholiskos dzērienus un traucē sabiedrisko kārtību. Sastādīts administratīvais protokols.

25. martā Preiļos, Daugavpils ielā 63 pie veikala «Izvēle» nebija izkārtis valsts karogs. Karoga nebija arī Aglonas ielā 25 pie SIA «Medserviss P». Abos gadījumos sastādīti administratīvie protokoli.

26. martā Aglonas pagasta Botorišķos Valērijs K. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Izteikts oficiāls brīdinājums.

26. martā ceļa Rīga — Daugavpils 167. kilometrā automašīnas Audi A4 vadītājs Anatolijs S. netika galā ar savu transportlīdzekļa vadību un iebrauca grāvī. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

26. martā Preiļos, Liepu ielā 1 Jevdokijs Č. savā dzīvoklī nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

27. martā Preiļos, Rīgas ielā no linsēkļu stacijas pazudušas apmēram 2,3 tonnas graudu. Notiek izmeklēšana.

28. martā automašīnas Honda Civic vadītājs Jānis P. Riebiņos, Viļņu ielā netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās apgaismes stabā. Cietušo nav, bojāta automašīna. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

28. martā saņemts iesniegums par to, ka Livānu 1. vidusskolas audzēknis Lauris I. bez attaisnojoša iemesla neapmeklēja skolu. Vecākiem sastādīts administratīvais protokols.

28. martā Upmalas pagasta Gavaros Andris D. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

28. martā Aizkalnes pagasta Raudovkā Staņislavs P. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Teātra mīlēšana dzīvo joprojām

● Skolu teātru svētku emblēma.

«Teātris — tas nav nekas cits, kā cilvēks iet pa dzīvi. Mēs laiku pa laiku tikai atveram priekškaru un parādām, kāda cilvēka dzīves ceļu kādā laika posmā.» Šie Eduarda Smiļģa vārdi šogad bija moto tradicionālajiem Preiļu bērnu un jauniešu centra rīkotajiem skolu teātru svētkiem, kas notika Sutru kultūras namā. Salas, Vanagu, Dravnieku, Rušonas, Galēnu, Sutru, Priekuļu, Aizkalnes, Ārdavas, Vārkavas, Preiļu 1. pamatskolas, kā arī Aglonas internātgimnāzijas, Preiļu bērnu un jauniešu centra, jauniešu klubīņa «Ār-pasaule» jaunie teātrmīļi un viņu skolotāji parādīja, ka skolās dzīvo teātra spēlēšanas gars. Ka katrā nākošajā paaudzē ir pietiekami daudz ar fantāziju apveltītu bērnu, kas mīļuprāt iejūtas cita ādā. Neatkarīgi no tā, vai tas ir pozitīvais vai negatīvais tēls, princese vai cūkgans, roze vai nātre. Un brīnišķīgi, ka ir tādas skolas, skolotāji, kas palīdz raisīties šiem bērnu fantāzijas ziediem. Jo teātra spēlēšana reizē prasa gan daudzas stundas no sava brīvā laika, gan tīri materiālus izdevumus skatuves kostīmu, dekorāciju un grima gādāšanā, gan skolas mūzikas, deju un zīmēšanas skolotāju atbalstu, lai izrāde būtu labskanīga, gan acij, gan ausij tīkama.

Nenoliedzami, pēdējo gadu laikā teātra spēlēšanā svarīga loma ir arī Preiļu bērnu un jauniešu centram, kas, regulāri rīkojot ikgadējo skolu teātru kopā sanākšanu, mudina skolas aktīvi pievērsties skatuves mākslas tradīciju izkopšanai. Ja atceramies, pirmajā gadā rajona skolu teātru svētki — uzvedumu aktieri no četriem kolektīviem, līdzjutēji un skatītāji vēl varēja satīpt Preiļu Valsts ģimnāzijas zālē un uz skatuves. Bet pērn pat Sutru kultūras namā kļuva par šauru. Tādēļ šogad rajona skolu teātru svētki tika dalīti Preiļu un Līvānu novados. Jo šogad rajona skolās, bērnu un jauniešu centros darbojas 33 dramatiskie kolektīvi, kam jāpieskaita vēl trīs leļļu teātri.

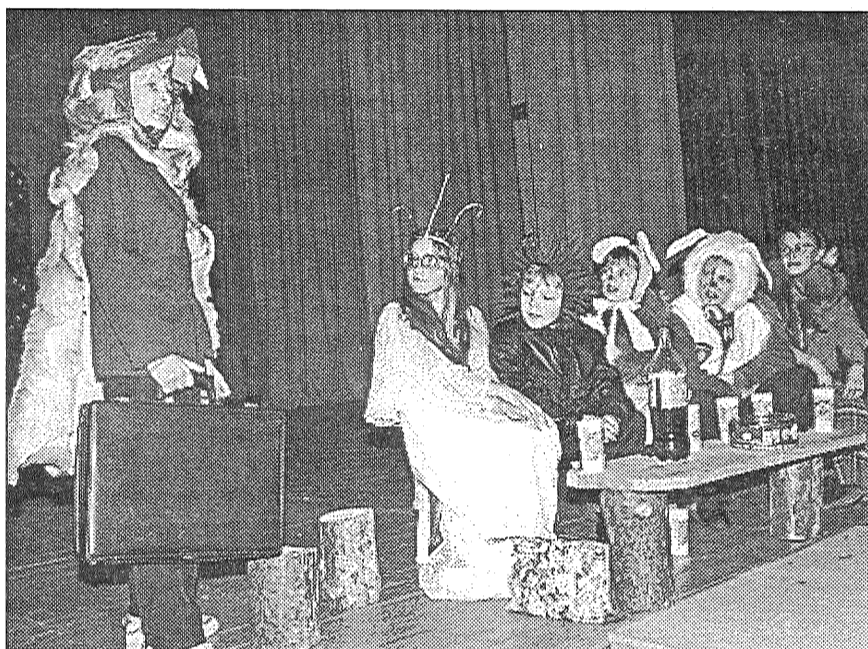
Aizkalnes pamatskola ir ar senām teātra spēlēšanas tradīcijām, tās skolēni ar iestudējumiem piedalījušies visos rajona teātra svētkos un pat Latgales mēroga skatēs. Tuvāk par aizkalniešu nodarbošanos ar teātri stāstīja skolotāja Inta Dumbrovska:

— Aizkalnes pamatskolā teātra spēlēšana pastāv jau kopš 1983. gada. Visu šo laiku, izņemot periodu, kad atrados bērnu kopšanas atvaļinājumā, es pati vadu skolas teātra pulciņu. Šogad skolā darbojas pat divas teātra grupas, kopā septiņpadsmit dalībnieku. Šeit, uz svētkiem Sutros ieradies viena grupa. Otrā grupā kopā ar skolēniem darbojas arī skolotāji. Dikti jau gribējās uz Sutriem atvest arī otro izrādi, kas ir iestudējums no Jāņa Klīdzēja darba latgaliešu valodā. Bet skolotājam, kas mācās neklātienē, negaidīti pienāca izsaukums uz sesiju.

Šajos gados iestudēts daudz izrāžu. Katru gadu abi kolektīvi sagatavo pa vienai lielākai izrādei un vairākas mazā-

● Aizkalnes pamatskolas skolēni sagatavojuši izrādi par katram tik labi pazīstamajiem sūnciemiņu piedzīvojumiem.

● Salas pamatskolas skolēni uzstājās ar izrādi «Vecīša cimdiņš».

kas, kas noder dažādos skolas sarīkojumos. Gribētāju spēlēt ir daudz, viņi nav jāmeklē un jāpierunā. Tāpēc var izvēlēties īsti piemērotus un atbilstošus lomu tēlotājus. Nav nekādu problēmu izrādes iestudēšanā iesaistīt arī zēnus. Piemēram, šī gada izrādē «Laimes lācis» spēlēja daudzi manas audzināmās klases zēni. Visas draiskulības ir pie malas. Ja vajag, puīši nospēlēs arī meitu lomas un otrādi. Taču bēdīgi ir ar pašām bērnu lugām. Arī paši rakstām lugas. Vienu gadu skolā notika viktorīna — konkurss, un katrai klašu grupai bija jāuzraksta sava ludziņa no skolas dzīves. Iestudētās izrādes parādām pagasta ļaudīm, jo mūs daudzreiz uzaicina piedalīties dažādos sarīkojumos. Tālākiem izbraucieniem mums gan nav līdzekļu, jo dramatiskais kolektīvs uz viesizrādi nevar aizbraukt ar reisa autobusu. Ir jāved dekorācijas, rekvizīti.

Lugu iestudēšanā vajadzīgi dažādi līdzekļi, un jāsaka paldies vecākiem, jo uz skatuves nepieciešamās lietas visbiežāk ir nākušas no pašu tēlotāju mājām. Vēl mums palīdz veikals «Medupe», arī šodien uz Sutriem esam atbraukuši ar šī veikala palīdzību. Līdz esam paņēmuši pašu nepieciešamāko. Ja «Laimes lāci» rādītu mājās, tad uz skatuves būtu daudz vairāk no sūnciemiņu iedzīves.

Mūsu skolēniem patīk ne tikai spēlēt, bet arī skatīties teātri. Bieži tiek rīkoti braucieni uz izrādēm Rīgā.

Ko bērniem dod teātra spēlēšana? Pirmkārt, saliedē. Viņi iemācās strādāt grupā. Otrkārt, teātra spēlēšana veido patstāvīgās iemaņas. Ja es pasaku kā-

dam lomas tēlotājam, ka tev ir jābūt tam un tam, tu sagatavosi to un to, tad viņš to arī sameklē un sagatavo. Reizē veidojas stipras saiknes ar vecākiem. Viņi gan palīdz bērniem, gan labprāt skatās viņu iestudētās izrādes, kas gan viņiem, gan otriem liek atkārtoti iedziļināties literatūras pasaulē.

Neapšaubāmi, mēģinājumi paņēmuši ļoti daudz laika. Katru nedēļu mēģinām pa divām stundām. Iznāk, ka pēc sešām septiņām mācību stundām vēl ir papildus stundas. Visi tad jau ir pamatīgi noguruši. Bez tam rudens agrajos vakaros ap pulksten četriem, kad notiek mēģinājumi, jau ir melna tumsa.

Mums patīk šie ikgadējie teātra svētki, ko rīko bērnu un jauniešu centrs. Tā ir iespēja savu darbu salīdzināt ar citiem, iepazīt, novērot, kā teātru pulciņi darbojas citās skolās. Pamanām arī savas kļūdas un no tām mācāmies. Arī šodien šurpbraucot atcerējāmies pagājušā gada svētkus un pārrunājām, ko gan kura skola būs sagatavojusi no jauna. Žēl, ka pamatskolu skolēni savā ziņā ir cietēji. Pēc devītās klases absolūcijas no skolas aiziet tik labi iespēlējušies skolēni, bet vidusskolā viņiem nav iespēju spēlēt teātri, viņi zaudē iegūtās iemaņas.

□ □ □

Šī gada teātra svētkos Sutru kultūras namā tika piešķirti arī dažādi smalki nosaukumi labākajiem lomu tēlotājiem, pirmo reizi tika vērtētas līdzī atvēstās izrāžu programmas.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Pagasta interesantākie cilvēki

● Aina Kursiete ar dzīvesbiedru Vitāliju un meitu Lauru.

Cik maz mēs zinām par cilvēkiem, kas dzīvo mums apkārt. Mēs pat iedomāties nevaram, cik daudz interesanta katrs glabā sevī.

Ainas tanti, kā mēs viņu saucam, mēs pazinām tikai tāpēc, ka viņa ik rītu, kad tikāmies, ejot uz skolu, mums laipni uzsmaidīja.

Mājupceļā Ainas tante nekad nepiemirst apjautāties, kas jauns skolā, kā veicas mācībās. Tāpēc skolas projektu nedēļā nolēmām tuvāk iepazīties ar Ainas tanti.

Ainas tante — Aina Kursiete ir Rožupes pagasta sekretāre. Šo darbu viņa veic jau 26 gadus. Bērniņā gan bijis sapnis kļūt par medmāsu, taču dzīvē tā iznācis, ka pēc Sīļu astoņgadīgās skolas un Līvānu 1. vidusskolas beigšanas viņa neklātienē vēl pabeidza Rīgas kultūrdarbinieku tehnikumu. Aina strādāja par kultūras darbinieci desmit gadus, bet pēc tam kļuva par sekretāri. Sajā laikā daudz jauno pāru ir sareģistrēts, daudz mazuļu nokrustēti. Cik daudz kāzās abiem ar dzīvesbiedru nācies būt par vedējiem! Cik daudz teātru izspēlēti, dziesmu izdziedāti!

Aina ar Vitāliju kopā dzīvo jau 31 gadu. Meita Laura jau liela, nu aug mazmeitiņa. Ģimenē valda miers, satiecība un siltums. To jutām mēs visi, kad apciemojām Ainas tanti un viņas ģimeni mājās. To siltumu, mājīgumu un labestību mēs ilgi saglabāsim arī sevī. Ap mums vēl tagad strāvo tā labā aura, ko ar savu stāstījumu veidoja Ainas tante. Arī mums gribētos vienmēr atcerēties Ainas vec-tēva teiktos vārdus — pacietību, pacietību, vēlreiz pacietību.

Ainas tante mums teica, ka dzīves moto viņai esot ļoti vienkāršs — nedari citam to, kas pašam nepatīk. Tas mums lika aizdomāties par to, kādi mēs esam attiecībā pret saviem līdzcilvēkiem.

Ainas mīļākais vaļasprieks redzams viņas mājās. Viņa savākusi kopā dzimtas senlietas. Dažai lietai ir pat ap 200 gadu. Tās visas viņai ir ļoti mīļas. Bija jocīgi turēt rokās pulksteni, kuram ir 165 gadi.

Par ciemošanos pie Ainas Kursietes mēs visi bijām ļoti apmierināti. Daudzi viņas teiktie vārdi lika aizdomāties par sevi, savu uzvedību, par cilvēkiem, kuri mums blakus. Domājam, ka arī kādā no nākošajām projektu nedēļām gribēsim iepazīt tuvāk interesantus pagasta cilvēkus.

Rožupes pamatskolas 4. klases skolēni un audzinātāja

Šodien vārdadienu
svin — Edgars,
Danute, Dana, Dans.
9. aprīlī — Valērija,
Žubīte.

Šonedēļ
Aglonas pagastā
 55 gadi Raimondam Matisānam 9. aprīlī, 60 gadi Irēnai Malahovskai 7. aprīlī, 65 gadi Matronai Afanasjevai 5. aprīlī un Antonam Livdānam 8. aprīlī, 70 gadi Anastasijai Stupānei 8. aprīlī.
Galēnu pagastā
 50 gadi Jānim Brūderam 5. aprīlī, 55 gadi Andrejam Skačkovam 7. aprīlī un Jānim Trūpam 8. aprīlī, 70 gadi Paulīnai Mičulei 8. aprīlī.
Jersikas pagastā
 75 gadi Bernadetai Vucānei 7. aprīlī, 90 gadi Jurim Jankovskim 8. aprīlī.
Riebiņu pagastā
 60 gadi Vasilijam Kolbasko 10. aprīlī un Anatolijam Ivanovam 11. aprīlī, 75 gadi Barbarai Rutkovskai 5. aprīlī.
Rožkalnu pagastā
 55 gadi Marijai Sprinģei 9. aprīlī, 70 gadi Albertam Siksnānam 10. aprīlī.
Rožupes pagastā
 60 gadi Ivanam Grigorjevam 10. aprīlī.
Rudzātu pagastā
 55 gadi Konstantīnam Bērziņam 9. aprīlī, 60 gadi Jānim Bulmeisteram 5. aprīlī, 70 gadi Irinai Kuzminai 8. aprīlī.
Rušonas pagastā
 80 gadi Jevģenijai Kozuļ-Kažai 7. aprīlī.
Silajāņu pagastā
 65 gadi Oļģertam Bergmanim 5. aprīlī un Fomam Maslobojevam 6. aprīlī.
Silukalna pagastā
 80 gadi Veljamīnai Vutnānei 5. aprīlī un Monikai Čačai 8. aprīlī.
Sutru pagastā
 65 gadi Marijai Kursitei 10. aprīlī.
Turku pagastā
 55 gadi Zentai Jaudzamai 8. aprīlī, 60 gadi Nikolajam Rakusovam 10. aprīlī.
Upmalas pagastā
 50 gadi Verai Pilānei 8. aprīlī, 55 gadi Stanislavam Spūlim 6. aprīlī, 60 gadi Marijai Lauskai 8. aprīlī, 90 gadi Valērijai Čipānei 8. aprīlī.
Vārkavas pagastā
 55 gadi Antonam Pudānam 10. aprīlī, 75 gadi Vladislavai Kačanei 8. aprīlī.

«Novadnieks» sironīgi sveic jubilārus!

Speciālisti iesaka

Kā glabāt autoriepas

Pienācis pavasaris, — laiks ziemas riepu komplektu atpūtināt līdz nākamajam rudenim.

Protams, ja jums nav garāžas, labāku vietu riepu glabāšanai par balkonu neizdomāt. Tomēr jāatceras, ka visas riepas, kuras joprojām ir ekspluatācijai derīgas, glabājamās sausumā. Turklāt tās jāstiepj tiešiem saules stariem, tāpēc jāglabā iespējami tumšākā vietā. Riepas ilgstoši jāglabā, pieļaujamas gaisa temperatūras svārstības no -30° līdz +25° C. Gan riteņi komplektā ar riepiem, gan nomontētās riepas jāglabā vertikālā stāvoklī, vēlams uz koka stalažām.

Ja riepa ir kamera, tai vajadzētu būt ne-

daudz piepūstai — aptuveni tik daudz, lai tā teju, teju aizņemtu riepas iekšējo tilpumu.

Ilgī glabājamas riepas nepieciešams pagrozīt ik pēc pāris mēnešiem, lai tās nezaudētu formu. Atsevišķi glabājamām kamerām jābūt viegli piepildītām ar gaisu un pakārtām uz pakaramā. Automobilu rezerves kameras (protams, ja tādas vispār ir) salocītā veidā jāglabā vietā, kur tās pasargātas no saskares ar jebkādiem naftas produktiem. Saprotoams, ka nebūtu pareizi uz tām novietot asus un smagus priekšmetus. Speciālisti iesaka rezerves kameras laiku pa laikam piepūst. Pēc tam salocīt tā, lai jaunās locījumu vietas nesakristu ar vecajām.

Laika prognoze aprīlim

1. dekādes beigās un otrās dekādes sākumā mainīgs mākoņu daudzums. Bez nokrišņiem. Gaisa temperatūra dienā paaugstināsies līdz +12°, +15° C. Turpmāk mākoņains laiks. Brīžiem lietus, vietām iespējams ar pērkona negaisu. Dienvidaustrumu, dienvidu vējš 5-10 m/s. Gaisa temperatūra naktī +2°, +7° C, dienā +8°, +13° C. Dekādes otrajā pusē mainīgs mākoņu daudzums. Vietām īslaicīgs lietus. Ziemeļu vējš 7-12 m/s, vietām brāzmās 15-

17 m/s. Gaisa temperatūra naktī -2°, +3° C, dienā +4°, +8° C.

3. dekādē mainīgs un neliels mākoņu daudzums. Dekādes sākumā atsevišķos rajonos īslaicīgs lietus. Dienvidaustrumu, dienvidu vējš 3-8 m/s, dekādes sākumā ziemeļu vējš 7-12 m/s. Gaisa temperatūra naktī +5°, +10° C, dekādes sākumā -1°, +4° C, dienā gaisa temperatūra svārstīsies robežās no +10°, +15° C līdz +15°, +20° C.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- ◆ 9. aprīlī pulksten 11.00 seminārs par pašvaldību pasūtījumu piešķiršanu saskaņā ar LR likumu «Par valsts un pašvaldību pasūtījumu». Pulksten 10.00 Latgales attīstības programmas darba grupas sanāksme.
- ◆ 14. aprīlī pulksten 10.00 rajona padomes sēde.

Rajona skolu valde

- ◆ 8. aprīlī kursi matemātikas skolotājiem Preiļu Valsts ģimnāzijā. Sākums pulksten 9.30.
- ◆ Skolu direktoru seminārs «Ārpusstundu darba formas» Silukalna pamatskolā. Sākums pulksten 10.30.
- ◆ 8. un 9. aprīlī valsts fizikas olimpiāde 9. — 12. klašu skolēniem Rīgā.
- ◆ 10. aprīlī valsts latviešu valodas un literatūras olimpiāde 10. — 12. klasēm Rīgā.
- ◆ 9. — 12. klašu jauktu un zēnu koru skate Rēzeknes mākslas koledža.
- ◆ 12. aprīlī novada vēstures olimpiāde 6. — 7. klasēm Špoģu vidusskolā.
- ◆ 14. aprīlī seminārs ģeogrāfijas skolotājiem Preiļu 1. pamatskolā.

Rajona sporta klubs «Cerība»

- ◆ 8. aprīlī sacensības gaida tenisā.
- ◆ 9. aprīlī sporta kluba «Cerība» padomes sēde.
- ◆ 10. un 11. aprīlī sporta kluba «Cerība» basketbola kausa izcīņa.

Preiļu dome

- ◆ 8. aprīlī domes sēde. Sākums pulksten 14.00. Turpinājumā finansu komitejas sēde.

Preiļu nevalstisko organizāciju atbalsta centrs

- ◆ 8. aprīlī pulksten 15.00 Līvānos «Baltā mājā» sievietēm tikšanās ar kosmetologu.
- ◆ 12. aprīlī pulksten 17.30 Līvānos «Baltā mājā» sievietēm pirmā nodarbība ar frizieri.
- ◆ 13. aprīlī no pulksten 9.00 līdz 13.00 Preiļu NVO, no pulksten 14.30 līdz 17.00 — Līvānos «Baltā mājā» konsultācijas cilvēktiesību jautājumos. Konsultē Jēkabpils cilvēktiesību atbalsta tīkla biroja pārstāve.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 9. aprīlī konkurss 2. — 4. klašu skolēniem «Gudrīšu gadsimta tikšanās». Sākums pulksten 10.00.
- ◆ No 12. līdz 15. aprīlim skolu avižu izstāde — konkurss.
- ◆ 13. aprīlī seminārs rajona skolu avižu redaktoriem. Sākums pulksten 10.00.

Rožkalnu kultūras nams

- ◆ 10. aprīlī pulksten 22.00 diskotēka «... un pašam patīk». Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Speciāls piedāvājums preiļiešiem!

«Novadnieka» abonements tikai par Ls 1,20! Tas būs iespējams, ja avīzi pasūtīsiet un arī paši nāksiet to saņemt redakcijā, Aglonas ielā 1.

1999. gada 16. aprīlī plkst. 9.30 Jaunaglonas arodvidusskola rīko atvērto durvju dienu. Uzziņas pa tālr. 53-77721.

Preiļu pilsētas dome nodod privatizācijai ēku Brīvības ielā 70 kopā ar zemi. Privatizācijas projekta iesniegšanas termiņš — 2 nedēļas no publicēšanas. Informācija Preiļos, Turgus laukumā 1, pilsētas domē vai pa tālruni 22144.

Kvalitatīvi FORVARDERA pakalpojumi SIA «Krista» Jēkabpilī. Mob. tel. 9486779.

IU «Sana» pārdod: miglotājus, kartupeļu racējus un stādītājus, minerālmēslu kliedētājus, siena grābekļus, rotējošās plaujmašīnas, universālos vagotājus, arkļus, kultivatorus, universālās dzirnavas u. c. Tālr. 48546 no 9.00 līdz 18.00, mob. tel. 9488554, 9536927.

Pārdod

- Mazda-626, 2,0, 1987. g. Tālr. 42510;
- GAZ-53 (borta) labā tehniskā stāvoklī, jauncūkas, grūsnas sivēnmātes, jaunkuiļus, govī. Tālr. 59249, mob. tel. 9421309;
- DT-75; graudu kombainu Volvo-830 S; T-150 K slīpo lāpstu. Tālr. 36642 pēc 20;
- kieģeļu graudu noliktavu, autosvarus. Tālr. 55729; graudu, siena dzirnavas. Tālr. 39542;
- saldējamo kastī. Mob. tel. 9471490;
- mazlietotu motociklu «Voshod» labā kārtībā. Tālr. 76283;
- motorzāģi Jonsered 2050. Tālr. 50342;
- jaunu televizoru «Vitjaz». Tālr. 22493;
- māju, zemi 4 km no Preiļiem. Tālr. 23646;
- mežu, zemi, zirgu. Tālr. 21864;
- divīstabu dzīvokli. Tālr. 22993;
- govī. Tālr. 73547;
- govī. Ir izvēle. Tālr. 39568 vakaros;
- govī. Tālr. 57780;
- grūsnu teli. Tālr. 43151;
- eļļas rutku sēklas. Tālr. 48567;
- timotiņa sēklas. Tālr. 76294.

Perk

bites, inventāru. Tālr. 34443.

Maina

1,5 istabu dzīvokli centrā pret 3-istabu dzīvokli. Mob. tel. 9360364, tel. 24364.

Dažādi

Pazaudēts mobilais telefons NOKIA-1611. Tālr. 21303.

Rīgas mācību centrs «LATDEM» (lic. nr. 71) organizē kursus «Balanspējīgs grāmatvedis». Programmā — no 0 līdz bilancei. Mācību laiks — 2 mēneši. Pirmā nodarbība 13. aprīlī plkst. 15.30 Preiļu arodvidusskolā Sporta ielā 1. Tālr. 22865 no 9.00 līdz 16.00.

Z/s «SENLEJAS» PĒRK LIELLOPUS, JAUNLOPUS, PIENA TEĻUS, AITAS dzīvsvārā. Piemaksā 12% kompensāciju vai 18% PVN. PĀRDOD maisus, 0,10 Ls/gab. Tālr. dispečeriem — 22454.

Firma Laņģi sestdien, 10. aprīlī pārdos paklājus un grīdas celīņus. Tos varēs arī pasūtīt vēlamā krāsā, izmērā vai pēc zīmējuma. Patīkamas cenas!

SIA «Remontnieks» Aglonas stacijā pārdod: X minerālmēslus, X augu aizsardzības līdzekļus, X sēklas kartupeļus, X RAF-2203, rotējošo plaujmašīnu, X miglotājus, minerālmēslu kliedētājus, X Addinol šiferi. Tālr. 65147.

LĪDZJŪTĪBA

Tuvs cilvēks nemirst, Tikai pārstāj blakus būt... Izsakām līdzjūtību Ninai Solovjovai, VECMĀMIŅU zemes klēpi guldot. VSAA Preiļu filiāles kolektīvs

Visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem «Novadnieku» maijam var pasūtīt līdz 20. aprīlim. Pasūtiet savu avīzi un piedalieties balvu izlozē maijā!

Z/s «Rutki» Jēkabpils raj. Salkas pag. pārdod ābeļu (pundurābeļu), bumbieru, plūmju un ķiršu stādus. Iepriekšēja informācija pa tālr. 52-44314 pēc 19.

NOVADNIEKS
 Redaktore Tamāra Elste

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī. Reģistrācijas apliecība nr. 000701018. Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija». Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759. Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. Pasūtījuma indekss 3033.